

שלום ושבוע טוב

חג החנוכה בפתח, ואנו מאחלים ומתפללים לנס שיחזיר ארצה את כולם הבייתה לחג האור. **השבוע האחרון עמד בסימן ההישג המדהים של העברת תיקון לחוק המים בקריאה ראשונה**, ובנוסף המשכנו לעסוק בנושאים הבאים:

חוק המים – ביום חמישי (19/12) לפנות בוקר, אושר בקריאה ראשונה – הסדר מיוחד לעניין קביעת תעריפי מים לחקלאות. מליאת הכנסת אישרה בקריאה ראשונה את הצעת חוק המים (תיקון מס' 31) (תעריפים לדמי מים לחקלאות), התשפ"ה–2024 של חבר הכנסת אלון שוסטר וקבוצת חברי כנסת, אליה הוצמדה הצעה של ח"כ אביחי בוארון. **38 חברי כנסת תמכו בהצעה, ללא מתנגדים**, והיא תוחזר לדיון בוועדת הכלכלה כבר היום (יום ראשון 22/12/2024).

בחוק מוצע לקבוע הסדר מיוחד לעניין קביעת תעריפי מים לחקלאות, במטרה להביא להפחתה במחיר המים לחקלאות. לפי המוצע, מועצת הרשות הממשלתית למים ולביוב תקבע תעריפים לפי רכיבי עלויות הקשורים לשימוש במים לחקלאות, ולעניין תעריף לקולחים – הוא ייקבע ללא התחשבות בעלויות טיהור המים, ובהפחתת עלויות הטיפול שהיה נדרש אם היו מוזרמים לנחל או לים. עוד מוצע בחוק לקבוע שתעריף מים שפירים לחקלאות באזורים שאין בהם אפשרות לשימוש בקולחים, בשל היעדר היתכנות להקמת תשתית להספקת קולחים או בשל סיבות הידרולוגיות, יהיה שווה לתעריף הקולחים.

בדברי ההסבר להצעה נכתב: "לאור חשיבותה של החקלאות בישראל לביטחון המזון ולהתמודדות עם בעיות בהספקת תוצרת חקלאית במצבי חירום, בפרט מאז פרוץ מלחמת "חרבות ברזל", מוצע לקבוע הסדר ייעודי לעניין קביעת תעריפים לדמי מים למטרת חקלאות, שיתרום גם לטיפול יעיל בשפכים שמקורם במשקי הבית ובמפעלי תעשייה".

שר החקלאות וביטחון המזון, ח"כ אבי דיכטר אמר לאחר אישור החוק: ".... צעד קטן לכנסת, צעד גדול לחקלאות. עכשיו עולים לשלב הבא של שניה ושלישית. שם הקרב האמיתי מול האנרגיה, האוצר ומה שביניהם.... עברנו עוד אבן דרך בדרך לתיקון העוול ההיסטורי במחירי המים לחקלאות!".

הודות להובלתו של יו"ר ועדת הכלכלה ח"כ דוד ביטן, ותמיכתו הנחרצת של שר החקלאות וביטחון המזון ח"כ אבי דיכטר, תמיכה של יו"ר הכנסת אמיר אוחנה, שיתוף הפעולה לפני ההצבעה של שר האנרגיה אלי כהן ופעילותם הנמרצת של חברי הכנסת אלון שוסטר, ששון גואטה, מטי הרכבי צרפתי, יצחק קרויזר ובסיוע הדוק של חברי הכנסת: משה גפני, רם בן ברק, קטי שטרית, אברהם בצלאל, שלום דנינו, נעמה לזימי, אלי דלל, ינון אזולאי ואליהו ברוכי, וגם הודות לצוות שמוביל את החוק שמורכב מנציגי הארגונים הכלכליים הקיבוציים, מים לישראל, התאחדות חקלאי ישראל, תנועת המושבים והתנועה הקיבוצית, משרד הלובינג "ריפבליק" ומשרד היח"צ לניאדו, הצלחנו להתקדם צעד נוסף לעבר מימוש החזון שלנו לחקלאות איתנה. אנחנו נמשיך לפעול בכל הכוח לקראת הקריאות הבאות, תוך שמירה על האינטרסים של החקלאים ועידוד הרגולטורים ליישום מלא של הרפורמה.

הסכם דגי איכות – ביום שלישי שעבר (17/12) התקיימה במשרד האוצר ישיבה נוספת בניסיון להגיע להסכמות. לצערנו ההתקדמות שהורגשה בישיבה הקודמת הוכחה כהתקדמות שווא. **אנשי אגף התקציבים נסוגו מההסכמות וכעת אנו צריכים להעריך להמשך הדיונים במטרה להגיע להסכם רב שנתי כפי שסוכם בתחילת שנת 2024**, כל זאת למרות שהפעילה האחרונה של המכס על דגי האיכות תרד לאפס ב-1 בינואר 2025. אנו נמשיך להיות מעורבים במו"מ וכולנו תקווה שנצליח לקדם את הענף לעבר מקומות טובים יחד עם אנשי משרד החקלאות וארגון מגדלי הדגים.

ישיבה ברשות המים - במסגרת ההכנות לחוק המים ולאור בקשתו של יו"ר וועדת הכלכלה ח"כ דוד ביטן לקיים דיונים מקצועיים, הצוות המקצועי התכנס ביום שני שעבר (16/12) ברשות המים כדי לדון ולנסות ולהגיע להסכמות. ישבנו (אורן עמיאל, ירון גרימברג, מתן רז אילנה ואני) עם אנשי רשות המים (חזי ליפשיץ, זאבי אחיפז, עמיר שקרוב, גלעד פרנדס, ינינה פליישמן ויוחנן בורשטיין), אגף התקציבים במשרד האוצר (עידו מור) ומשרד החקלאות (חנה טובי) והקשבנו להצעה שלהם. ההצעה שהוצגה לצערי לא התקרבה להצעה שאנחנו יכולים לתמוך בה ובסיום הישיבה נפרדנו כידידים. ובכל זאת, לצערנו, למרות שאנו מקיימים דיונים בוועדת הכלכלה דנים בחוק המים, **רשות המים ממשיכה בתהליך של העלאת מחיר המים ב-1 בינואר 2025**, וביום חמישי שעבר הנושא אף עלה לדיון במועצת רשות המים. לאחר מאבק של כל הארגונים ומאבק שלנו, יחד עם "מים לישראל" החליטה מועצת רשות המים ניגוד לדעתינו, בכל זאת להעלות את מחיר המים לחקלאות ולבית ב-2% החל מינואר 2025. זאת העליה ה-15 של תעריפי המים לחקלאות מאז 2017.

עובדים זרים – ביום שני שעבר (16/12) התקיים דיון בוועדה לעובדים זרים בנושא פתרון למגורי עובדים זרים. הוועדה בראשות ח"כ אליהו רביבו, דנה במגורי עובדים זרים בחקלאות, בעיה שהתעצמה בעקבות הגבלת כניסת עובדים פלסטינים מאז המלחמה. המדינה הגדילה את מכסת העובדים ל-70,000, אך מעסיקים נדרשים לדאוג למגורים מתאימים לעובדים הזרים, דבר המכביד על החקלאים. החקלאים מבקשים להציב קרוואנים בשטחים חקלאיים, אך מינהל התכנון מתנגד לכך ומטיל היטלים גבוהים על שימוש חורג והיטלי השבחה. חברי כנסת, ביניהם ח"כ מטי צרפתי-הרכבי וח"כ ששון ששי גואטה, נכחו בוועדה והם תומכים ברגולציה גמישה והפחתת היטלים. למרות בקשות החקלאים, מינהל התכנון לא תומך במתן מענה בהוראת שעה. ח"כ רביבו דרש מהממשלה לפתור את הבעיה בדחיפות, כדי להבטיח את עתיד החקלאות בישראל. בדיון ח"כ רביבו גער ברשות התכנון וברמ"י על גרירת רגלים וניתוק מהצרכים של החקלאים. הדיון סוכם בכך שיקום צוות של שולחן עגול, הכולל את רשויות התכנון ומשרד החקלאות יחד עם יו"ר הוועדה ח"כ רביבו, ובזמן קצר הם יביאו פיתרון ביניים, עד אשר תוגש תוכנית ארוכת טווח. נקווה שהפתרון יהיה מהיר וזול. כאן המקום להזכיר שההתכנסות הוועדה הייתה בעקבות מכתבו של יענקלה מוסקוביץ, יו"ר הוועדה לעובדים זרים של ההתאחדות חקלאי ישראל. אנו מודים לח"כ אליהו רביבו על כל פועלו. בנוסף במסגרת הטיפול בנושא הוגשה ע"י ח"כ ששון גואטה, שפועל רבות לקידום ופתרון בעיות רבות בחקלאות, ביוזמת ההתאחדות ותנועת המושבים הצעת חוק לפטור מתשלום דמי היתר והיטל השבחה על הקמת המגורים הזמניים לעובדים הזרים.

פיצויי מלחמת "חרבות ברזל" – ביום ראשון (15/12) התקיימה ישיבה עם אנשי מס רכוש יחד עם צוות מצומצם מטעמנו (אילנה, בועז ואני). הדיונים היו בהקשר להצעה לעבור לשיטה חדשה לפיצויים (לא לפי שיטת תחשיבים אלא לפי דיווחים). השיטה עדיין לא סוכמה ולא אושרה, וברגע שישגרו הפרטים כמובן שנעדכן אתכם.

בנוסף, ביום רביעי שעבר (19/12) התקיים סיור בצפון עם אנשי מס רכוש ומנכ"ל משרד החקלאות אורן לביא, במטרה לראות בעיניים את החלקות שניזוקו. מטעם התאחדות חקלאי ישראל השתתפה אילנה. הסיור היה חשוב והכרחי! אנשי מס רכוש ניסו לסייע למספר חקלאים שטרם הושלם הטיפול בעניינם. כל נושא השטחים השרופים טרם הסתיים, ולכן הסיור הזה היה חשוב שבעתיים.

יבוא בשר פטם - ביום ראשון שעבר התקיימה ישיבה אצל מנכ"ל משרד החקלאות, אורן לביא, בה נכחו גם יובל ליפקין, ראש המנהלת לבטחון המזון במשרד וגורמים בכירים נוספים ממשרד החקלאות, וכן מוטי אלקבץ, ואילנה מטעמנו. הישיבה התמקדה בבחינת

הצעות לאמצעים למניעת היבוא, שמהווה לגישתינו איום גדול ביותר על ענף הפטם, שאחראי לפעילות בהיקף של 8 מליארד ₪ לשנה, לפרנסתם של אלפי משפחות ומספק את כל הביקוש (בעודף) לבשר עוף במדינת ישראל. יש לנו עבודה רבה בניסיון למנוע הגעת בשר פטם לארץ ואנו נערכים לנושא (בעיקר ישיבות עם גורמים שונים והיערכות מצידנו). נמשיך לעדכן.

קיצוץ בתקציב משרד החקלאות – ביום שני (16/12) עבר במליאת הכנסת בקריאה ראשונה תקציב המדינה לשנת 2025. במהלך הדיונים שקדמו להצעה, שר החקלאות וביטחון המזון ושר האוצר הגיעו להסכמות שאיפשרו לשר דיכטר להצביע בעד התקציב. בעקבות אותם שיחות עם האוצר, בלם משרד החקלאות וביטחון המזון את הקיצוץ החד בתקציבו לשנת 2025. שלושת הסעיפים שהיו במחלוקת היו:

1. **קיצוץ מסיבי בהרשאות להתחייב**, שהמשמעות שלהן היא קיצוץ בתקציבי מחקר, השקעות הון ותמיכות לחקלאים.
2. **קיצוץ מסיבי בכספי מזומן**, שהמשמעות שלהם הינה פגיעה ביכולת של המשרד לבצע התקשרויות שונות שוטפות, תקציבי רכש, אחזקה ותפעול, שיאפשרו את פעילותו השוטפת.
3. **קיצוץ בתקני כוח אדם**.

בכל שלושת סעיפי המחלוקת השיג שר החקלאות וביטחון המזון, ח"כ אבי דיכטר, הסכמות. אנו תומכים בשר החקלאות וביטחון המזון על עמידה איתנה נגד כוונת משרד האוצר לקצץ בתקציב המשרד ולהביא לפגיעה אנושה בהתנהלות המשרד.

כנס שנתי של ארגון מגדלי התמרים – ביום רביעי שעבר השתתפתי בכנס השנתי של שולחן מגדלי התמרים במועצת הצמחים שהתקיים באנ"א מצדה. בכנס השתתפו מגדלים רבים וגורמים שקשורים עם הענף, בהם מדריכי שה"מ וחוקרי מכון וולקני. ענף התמרים הוא "התלם האחרון" או "העץ האחרון" של מדינת ישראל בכל הרצועה המזרחית של המדינה, לאורך כביש 90 החל מעמק הירדן ועד אילות בדרום. מי שיסע בימים אלה מאילות ועד עמק הירדן ילווה לאורך כל הדרך על ידי מטעי התמרים. **ענף התמרים הוא ענף בצמיחה, כאשר מרבית התוצרת שלו מיועדת ליצוא. מדינת ישראל מובילה ביצור וביצוא של זן המגה'ול, שהתפוקה שלו עמדה בשנה שחלפה על כ-55 אלף טון** - תפוקה מספר 1 בעולם מן זה. הכנס כלל הרצאות מקצועיות בתחום הגנת הצומח, סקירות מקצועיות על מצב הגידול, סקירה על שווקי היצוא וביטחון המזון מהסמנכ"ל לסחר חוץ במשרד החקלאות יעקב פולג וכן הרצאת השראה של ד"ר מיה רזמן מומחית לתזונה. בדברים שאמרתי בכנס הדגשתי את החשיבות הגדולה של המשך הצמיחה של ענף התמרים והגדלת היצור שלו וזאת באמצעות תמיכות ממשלתיות בהקמת המטעים, שילוב טכנולוגיות חדשות במחקר ופיתוח ועידוד היצוא, באמצעות פתיחת שווקים חדשים. בנוסף הדגשתי את החשיבות הגדולה של השקעה בטיפוח דור ממשיך של חקלאים צעירים, דבר שיחזק את הענף ואת ההתיישבות ברצועה המזרחית של מדינת ישראל.

כולנו מתפללים ומקווים לשובם של כל 100 החטופים, בריאים ושלמים וחזרתם הביתה בשלום של כלל החיילים והמפונים מהדרום ומהצפון ושמדינתנו האהובה תדע בשורות טובות וימים שקטים .

אורי דוקמן
 מזכ"ל התאחדות חקלאי ישראל

העתק: עמית יפרח - יו"ר התאחדות חקלאי ישראל

